

Следователно, човѣкъ самъ може да попадне по течението на водата, но може и другъ нѣкой да го тласне. Сѫщиятъ човѣкъ се е каралъ съ нѣкого и следъ това отива на рѣката да се успокои, но въ това време къмъ него се приближава онзи, съ когото се каралъ, и го блъска въ рѣката. Той търси причината отзънъ, а въ сѫщностъ тя се крие въ самия него. Ако не се карате съ хората, нѣма да имате неприятели, които да ви създаватъ мѫжнотии. Въ единия и въ другия случай човѣкъ самъ е причина за своето нещастие. Има и трета причина, която може да бутне човѣка въ водата — вѣтърътъ или бурята. Вѣтърътъ представя умствения свѣтъ. Значи, третата причина за падането на човѣка въ рѣката се крие въ умствения свѣтъ. Въ първия случай, самъ човѣкъ си е причина; въ втория случай — неговиятъ неприятель, а въ третия случай — вѣтърътъ. Мома или момъкъ чете нѣкаква философска книга, харесва принципите, които философътъ изнася, и желае да ги приложи въ живота си. Щомъ пожелае това, изведнѣжъ се вдига бура, която го завлича въ водата. Човѣкъ трѣбва да биде философъ, въ широкъ смисълъ на думата, да прилага онѣзи принципи, които сѫ написани въ него, а не да подражава на философите вънъ отъ себе си. Какво ще кажете тогава за философията на епикурейците? Права ли е тѣхната философия, че, веднѣжъ роденъ, човѣкъ трѣбва да използува всички блага на живота.

Съвременните хора искатъ да бѫдатъ щастливи. Какъ ще постигнатъ щастието, малцина мислятъ по това. А трѣбва да се мисли, да се разбере, че придобиването на щастието не е индивидуаленъ, а колективенъ процесъ. Въ природата е така. Какъ е въ живота, вие ще кажете. На здраво тѣло болна рѣка не стои, и на болно тѣло здрава рѣка не стои. Ако тѣлото е здраво, и рѣката ще бѫде здрава; ако тѣлото е болно, и рѣката е болна. Защо е така? — Защото рѣката е частъ отъ тѣлото. Болното и здравото тѣло коренно се различаватъ. По какво? По свойтѣ стремежи и по вибрациите на силитѣ, които ги управляватъ. Силитѣ, които действуватъ въ болния човѣкъ, разрушаватъ, а въ здравия — градятъ. Тѣзи сили даватъ потикъ къмъ разширяване на ума и на сърдцето. Много естествено. За да гради, човѣкъ трѣбва да разполага съ място. Колкото е по-